

Sygn. akt IV Ka 1006/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Grażyna Paweła-Gawor

Sędziowie: SO Jadwiga Żmudzka (spr.)

SO Sławomir Noga

Protokolant: prot. Marta Kruk

przy udziale Doroty Brzegowej Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2014 roku, sprawy

G. O.

oskarżonego o przestępstwo z art. 279 § 1 kk i art. 288 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego,

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie z dnia 21 maja 2013r. sygn. akt VIII K 682/12/N,

zaskarżony wyrok uchyla i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie do ponownego rozpoznania.

SSO Jadwiga Żmudzka SSO Grażyna Paweła - Gawor SSO Sławomir Noga

Sygn. akt IV Ka 659/13

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 25 czerwca 2014 roku

G. O. został oskarżony o to, że:

w bliżej nieokreślonym dniu w okresie od dnia 10 lipca 2010 roku do dnia 15 lipca 2010 roku w miejscowości D., działając wspólnie i w porozumieniu z M. P., P. P. oraz z inną ustaloną osobą co do której wyłączono materiały do odrębnego postępowania, zabrali w celu przywłaszczenia z kasetki urządzenia odkurzacza samochodowego znajdującego się na stacji paliw (...) własności J. J. pieniądze w kwocie około 350 złotych, po uprzednim pokonaniu zabezpieczenia poprzez podważenie zamka drzwi odkurzacza oraz zamka tejże kasetki przy użyciu łomu, w wyniku czego doszło do uszkodzenia kasetki oraz drzwiczek i obudowy odkurzacza co spowodowało straty w kwocie 650 złotych, przy czym G. O. zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności będąc uprzednio skazanym za umyślne przestępstwo podobne z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk wyrokiem Sądu Rejonowego dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie Wydział II Karny z dnia 5 maja 2000 roku sygn. II K 46/00/S na karę 2 lat pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od 5 września 2003 roku do dnia 5 września 2005 roku,

tj. o przestępstwo z art. 279 § 1 kk i art. 288 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w

zw. z art. 64 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy dla Krakowa – Nowej Huty w Krakowie wyrokiem z dnia 21 maja 2013 roku sygn. akt VIII K 682/12/ N orzekł w tym przedmiocie następująco:

I. uznaje oskarżonego G. O. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia, a stanowiącego występki z art. 279 § 1 kk i art. 288 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to na mocy art. 279 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierza mu karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności, a ponadto na mocy art. 33 § 2 kk wymierza mu karę grzywny w wymiarze 100 (stu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10,00 (dziesięciu 00/100) złotych;

II. na mocy art. 69 § 1 i 2 kk, art.70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesza oskarżonemu wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 5 (pięć) lat;

III. na mocy art. 46 § 1 kk orzeka wobec oskarżonego G. O. środek karny w postaci obowiązku częściowego naprawienia szkody, poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego J. J. kwoty 250,00 (dwustu pięćdziesięciu 00/100) złotych;

IV. na mocy art. 29 ust.1 i 2 Ustawy z dn.26.05.1982 r. Prawo o Adwokaturze (Dz.U. z 1982r. Nr 16 poz.124 z póź.zm.) i § 20 w zw. z § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz.461) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. K. kwotę 929,88 (dziewięciuset dwudziestu dziewięciu 88/100) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej obrony udzielonej z urzędu, przy czym kwota ta obejmuje należny podatek VAT;

V. na zasadzie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 i 2 ustawy „O opłatach w sprawach karnych” z dn.23.06.1973r. (Dz.U. Nr 49 poz.223 z 1983 r. z póź.zm.) zwalnia oskarżonego G. O. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych tj. wydatków i opłaty.

Wyrok ten zaskarżył w całości obrońca oskarżonego zarzucając:

1. Na zasadzie art. 427 § 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 2 k.p.k., obrazę przepisów postępowania, tj. art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k. i art. 7 k.p.k., która miała wpływ na treść orzeczenia, poprzez nieuwzględnienie, wykazanych w zgromadzonym materiale dowodowym, okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, jak również nie rozstrzygnięcie na korzyść oskarżonego nie dających się usunąć wątpliwości oraz przyjęcie, iż zgodnie z zasadami wiedzy, logicznego myślenia oraz doświadczenia życiowego, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a to w szczególności w postaci wyjaśnień M. P. z postępowania przygotowawczego i zeznań A. C. złożonych przed Sądem Okręgowym w Krakowie, daje podstawy do przypisania oskarżonemu popełnienia zarzucanego mu czynu;

2. na zasadzie 427 § 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 3 k.p.k. orzeczeniu temu zarzucił nadto błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść, a polegający na dokonaniu całkowicie dowolnej, sprzecznej z zasadami wiedzy, logiki oraz doświadczenia życiowego oceny dowodów zebranych w sprawie, skutkującej uznaniem, iż oskarżony G. O. dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu, przez przyjęcie za wiarygodne wyjaśnień M. P. złożonych w postępowaniu przygotowawczym i odmawiając wiarygodności jego wyjaśnieniom i zeznaniom składanym w postępowaniu jurysdykcyjnym, kiedy to wskazywał on stanowczo i jednoznacznie, iż oskarżony G. O. nie brał udziału w zdarzeniu objętym aktem oskarżenia;

3. na zasadzie 427 § 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 3 k.p.k., orzeczeniu temu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść, a polegający na dokonaniu całkowicie dowolnej, sprzecznej z zasadami wiedzy, logiki oraz doświadczenia życiowego oceny dowodów zebranych w sprawie, skutkującej uznaniem, iż oskarżony G. O. dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu, poprzez uznanie za wiarygodne zeznań

świadka A. C., złożonych w postępowaniu jurysdykcyjnym prowadzonym przed Sądem Okręgowym w Krakowie w zakresie w jakim zeznał on, iż oskarżony G. O. brał udział w zdarzeniu stanowiącym przedmiot zarzutu aktu oskarżenia

- przy czym o fakcie udziału oskarżonego G. O. miał sobie przypomnieć właśnie z lektury treści aktu oskarżenia dzień przed procesem - pomimo, iż świadek A. C. składając zeznania przed Sądem I instancji, który prowadził niniejszą sprawę od początku, nie był w stanie jednoznacznie wskazać czy oskarżony G. O. brał udział w inkryminowanym zdarzeniu, a wyjaśniając w toku postępowania przygotowawczego wskazywał, iż oskarżony G. O. nie brał udziału w przedmiotowym zdarzeniu.

W oparciu o powyższe zarzuty apelujący wniósł o uniewinnienie oskarżonego G. O. wobec braku dowodów wskazujących na popełnienie przez niego zarzucanego mu czynu, tj. przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k., alternatywnie wniósł o uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Odwoławczy zważył co następuje:

Apelacja doprowadziła do uchylene zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Rację ma apelujący, krytykując ocenę dowodu z zeznań świadka M. P., dokonaną przez Sąd Rejonowy. Otóż Sąd Rejonowy wskazał, że analizując zeznania wymienionego, słuchanego w toku postępowania przygotowawczego w charakterze podejrzanego oraz na rozprawie w toku pierwotnego rozpoznania w charakterze oskarżonego, doszedł do przekonania, iż w pełni wiarygodne są relacje tego świadka prezentowane bezpośrednio po zdarzeniu, to jest w toku postępowania przygotowawczego. Sąd I Instancji ocenił składane wówczas przez M. P. wyjaśnienia jako spójne, logiczne, całkowicie szczere, jako opisujące zdarzenia, do popełnienia których ten świadek się wówczas w pełni przyznawał, a jednocześnie jako w pełni zgodne z ustaleniami dokonanymi na podstawie pozostałych wiarygodnych dowodów. Sąd Rejonowy wskazał, że zwrócił uwagę, iż sprzeczność pomiędzy relacją zawartą w protokole przesłuchania z dnia 19 lipca 2010r, z której wynika, że G. O. brał udział w kradzieży z włamaniem do automatu myjni samochodowej w P., nie uczestniczył zaś w zdarzeniu na terenie stacji paliw w D., należy tłumaczyć zwykłą pomyłką wynikającą ze zdenerwowania M. P. sytuacją i opisywaniem przez niego wówczas dużej ilości zdarzeń, przy czym fakt, iż oskarżony faktycznie uczestniczył w zdarzeniu w D., nie było go zaś w gronie sprawców kradzieży w P. wynika wprost z jednej strony z treści zeznań pozostałych wiarygodnych świadków, z drugiej zaś z analizy zapisu monitoringu zainstalowanego w P., z której wynika, iż G. O. w tym miejscu nie było. Sąd I Instancji wskazał, że pozostałe relacje M. P. przekazywane w toku postępowania przygotowawczego jednoznacznie wskazują na czynny udział G. O. w kradzieży dokonanej w D., są spójne, logiczne, zgodne z ustaleniami dokonanymi na podstawie pozostałych wiarygodnych dowodów. Sąd Rejonowy nie dał jedynie wiary twierdzeniom zawartym w tych wyjaśnieniach, dotyczącym skradzionej wówczas przez sprawców kwoty, jako że w tym zakresie jego relacja nie korelowała z ustaleniami dokonanymi na podstawie wiarygodnych zeznań właściciela stacji paliw. Wyjaśnienia składane w toku rozprawy przed Sądem Okręgowym oraz zeznania M. P. składane w toku rozprawy w niniejszej sprawie Sąd ten uznał co do zasady za wiarygodne, jako zgodne z dotychczasowymi relacjami tego świadka z wyjątkiem twierdzeń o braku udziału w zdarzeniu na stacji paliw w D. G. O., w tym zakresie zeznania te są sprzeczne z ustaleniami dokonanymi na podstawie pozostałych wiarygodnych dowodów, zaś całkowicie niezrozumiałe i nielogiczne były tłumaczenia sprzeczności pomiędzy poszczególnymi treściami przekazywanymi przez świadka, który miał wcześniej obciążać oskarżonego jako uczestnika kradzieży, bo wtedy zmarł jego ojciec, odeszła od niego konkubina z dzieckiem i leczył się psychiatrycznie.

Wbrew temu, co przyjął Sąd Rejonowy, wskazując, iż relacje M. P. przekazywane w toku postępowania przygotowawczego - są spójne, logiczne, zgodne z ustaleniami dokonanymi na podstawie pozostałych wiarygodnych dowodów, za wyjątkiem sprzeczności pomiędzy relacją zawartą w protokole przesłuchania z dnia 19 lipca 2010r, z której wynika, że G. O. brał udział w kradzieży z włamaniem do automatu myjni samochodowej w P., nie uczestniczył zaś w zdarzeniu na terenie stacji paliw w D., co Sąd wytłumaczył zwykłą pomyłką wynikającą ze zdenerwowania M. P.

sytuacją i opisywaniem przez niego wówczas dużej ilości zdarzeń – wyjaśnienia składane przez M. P. na etapie śledztwa nie były spójne i logiczne. Sąd Rejonowy nie dostrzegł mianowicie, że M. P. na etapie śledztwa złożył sprzeczne zeznania w zakresie kradzieży z włamaniem na terenie stacji w D., gdy idzie o swój własny udział w tym włamaniu. Otóż składając wyjaśnienia w dniu 19 lipca 2010r. M. P. podał, że gdy idzie o zdarzenie na tej stacji, to A. C. wziął łom z samochodu i wyłamał zamek w automacie wrzutowym do odkurzacza samochodowego, wskazał stanowczo, że w tym zdarzeniu on (M. P.) w ogóle nie brał udziału, zaś w momencie gdy A. C. włamywał się do automatu, on (M. P.) siedział w samochodzie (k. 88 t. I). Słuchany po raz kolejny na etapie śledztwa, M. P. wyjaśnił, że jeżeli chodzi o D., to był tam on, P. P., A. C. z B. oraz G. O., podjechali pod odkurzacz, wyszli w czwórkę z samochodu, opisał, jak przebiegało włamanie, a co do swojego udziału, to podał, że wziął od A. C. łom, przyłożył do odkurzacza, coś huknęło ale odkurzacz się nie otworzył, wtedy A. C. wziął łom i jakoś to otworzył (k. 738 t. III). Przytoczona treść wyjaśnień M. P., sprzecznych ze sobą w zakresie jego własnego udziału w kradzieży z włamaniem w D., nie została dostrzeżona przez Sąd Rejonowy, co podważa ocenę tego Sądu, że relacje przekazywane przez niego w toku śledztwa są spójne i logiczne.

Rację ma apelujący, krytykując ocenę zeznań świadka A. C., dokonana przez Sąd I Instancji, choć wskazać należy, że to, iż Sąd Apelacyjny w Krakowie, orzekający uprzednio, odmiennie niż Sąd Rejonowy ocenił okoliczności związane z jego osobą w kontekście nadużywania przez niego alkoholu i tego, że w trakcie inkryminowanego zdarzenia był on pod wpływem alkoholu – nie daje podstawy do przyjęcia, że tym samym ocena Sądu I instancji jest wadliwa, albo przyjęcia, że doszło do naruszenia procedury poprzez odmienną od Sądu Apelacyjnego ocenę dowodów. Otóż Sąd Rejonowy w żadnej mierze nie był związany oceną dowodów dokonaną przez Sąd Apelacyjny, zobligowany był natomiast do samodzielnej oceny dowodów. Inną rzeczą jest natomiast to, że istotnie ocena dowodu z zeznań świadka A. C. kłóci się z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Otóż Sąd Rejonowy wskazał, że A. C. przesłuchiwany w toku postępowania przygotowawczego w charakterze podejrzanego, zaś na rozprawie przed Sąd Okręgowym w Krakowie – w charakterze oskarżonego, opisał przebieg zdarzenia związanego z kradzieżą na stacji paliw w D.. W toku pierwszego przesłuchania był on dość powściągliwy w kategoriowym wskazywaniu osób towarzyszących mu w zarzucanych kradzieżach, jednak przesłuchany w dniu 8 grudnia 2011r. przed Sąd Okręgowym w Krakowie stanowczo stwierdził, że w zdarzeniu w D. uczestniczył G. O.. Jednocześnie świadek ten przyznał, że pomiędzy nim a oskarżonym doszło do jakiegoś konfliktu, którego podłoża już nie pamiętał, przy czym wyraźnie zaznaczył, iż konflikt ten nie dotyczył spraw karnych – była to zupełnie inna kwestia, nie mająca wpływu na treść wyjaśnień i zeznań składanych w sprawie. Jak dalej wywodził Sąd I Instancji – A. C. przesłuchany w niniejszej sprawie stwierdził co prawda, iż nie jest na 100 % pewien, czy oskarżony był na stacji paliw w D., jednak na pewno byli tam we czwórkę, a gdy otrzymał odpis aktu oskarżenia przypomniał sobie skład, w jakim byli wówczas celem dokonania kradzieży. Zeznania A. C. Sąd Rejonowy ocenił jako wiarygodne i spójne z ustaleniami dokonanymi na podstawie pozostałych wiarygodnych dowodów. Dokonując oceny całokształtu wszystkich zeznań i wyjaśnień A. C. Sąd Rejonowy jak argumentował, miał na uwadze, że kwestia udziału oskarżonego w zdarzeniu na stacji paliw w D., będącej przedmiotem niniejszego postępowania nie jest w treści relacji tej osoby jednoznaczna, jednakże biorąc pod uwagę pozostałe wiarygodne dowody, w tym pierwotne wyjaśnienia M. P. należy przyjąć, że stanowią one dodatkowe potwierdzenie faktu współudziału oskarżonego w przedmiotowym zdarzeniu, a okoliczność braku jednoznaczności w relacji A. C. wskazuje, że osoba ta pragnie być obiektywna i ostrożna w składanych przez siebie zeznaniach. Świadek ten przesłuchiwany przed Sąd zaznaczył, że dokładnie nie pamięta już przebiegu całego zdarzenia, a ponadto wskazał, że w trakcie całej sytuacji był pod wpływem alkoholu. W ocenie Sądu Rejonowego tłumaczy to niejednoznaczność tych zeznań w zakresie udziału oskarżonego w zdarzeniu i nie podważa ich wiarygodności. Z oceną Sądu Rejonowego, że relacje A. C. są wiarygodne i spójne z ustaleniami dokonanymi na podstawie pozostałych wiarygodnych dowodów, zgodzić się nie można. Sąd I Instancji dał wiarę tłumaczeniom A. C., że gdy otrzymał odpis aktu oskarżenia przypomniał sobie skład, w jakim byli wówczas na stacji paliw w D. celem dokonania kradzieży. Sąd I Instancji nie uwzględnił jednakże tego, że akt oskarżenia nie był pierwszym dokumentem, z jakim A. C. zetknął się, w którym określono m.in. zarzut kradzieży z włamaniem w D.. Otóż jeszcze wcześniej, w postanowieniu z dnia 23.12.2010r. o zmianie i uzupełnieniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów A. C., w pkt II zarzucano mu kradzież z włamaniem w miejscowości D. (k. 1177-1178 t. V). A. C. przesłuchiwany w dniu 22.11.2011r. wskazał, że nie pamięta dokładnie, jak to było, bo już sporo czasu upłynęło od zdarzenia, na pytanie przesłuchującego wskazał, że nic więcej nie pamięta, nie pamięta, z kim był, było tak, jak jest napisane w zarzucie z pkt II postanowienia o zmianie i uzupełnieniu zarzutów, wskazał ponadto, że nie pamięta, z kim dokonywał tej kradzieży z włamaniem na

stacji benzynowej w D.. Na dalsze pytania przesłuchującego, wyjaśniał, że zna G. O. z widzenia, spotkali się parę razy, bywał u G. O., bo M. P. naprawiał w pobliżu K. swój samochód, był u G. O. chyba w 2010r, wskazał, że z G. O. nie spotykał się na stacjach benzynowych, nie pamięta tego faktu. Na dalsze pytania przesłuchującego odpowiedział, że nie pamięta, czy był w D. na stacji benzynowej (...) z G. O., nie pamięta, czy i gdzie woził G. O. samochodem marki B. należącym do jego byłej dziewczyny, mało prawdopodobne jest, że był z G. O. samochodem na jakiejś stacji benzynowej i z innymi osobami, ale nie może tego wykluczyć (k. 2012-2013 t. IX). Mając na uwadze treść tych wyjaśnień, sprzeczne z logiką i doświadczeniem życiowym jest przyjęcie za wiarygodne późniejszych twierdzeń A. C., że gdy otrzymał odpis aktu oskarżenia przypomniał sobie skład, w jakim byli wówczas celem dokonania kradzieży.

Powyższe daje podstawę do konkluzji, że ocena dowodów dokonana przez Sąd Rejonowy nie odpowiada wymogom określonym w art. 7 k.p.k., będąc oceną dowolną. Powyższe uchybienia mogły mieć wpływ na treść wyroku, co uzasadnia jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. Rozpoznanie pozostałych zarzutów byłoby przedwczesne.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy:

- przesłucha świadków M. P., P. P., A. C., chyba że zaistnieją względy uzasadniające po myśli art. 391 § 1 i 2 k.p.k. odczytanie poprzednio złożonych przez nich zeznań i wyjaśnień,
- może w trybie art. 442 § 2 k.p.k. ujawnić zeznania świadków J. J., T. Ł. oraz może ujawnić inne dowody,
- może przeprowadzić nowe dowody, jeżeli potrzebę taką dostrzeże.

SSO Jadwiga Żmudzka SSO Grażyna Pawela - Gawor SSO Sławomir Noga